

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2003
4. volební období

172

Návrh

poslanců Hany Marvanové, Karla Kůhlna, Františka Pelce, Táni Fischerové a dalších

na vydání

ústavního zákona

**kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb.,
ústavního zákona č. 395/2001 Sb. a ústavního zákona č. 448/2001 Sb.**

Návrh

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne,

**kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb.,
ústavního zákona č. 395/2001 Sb. a ústavního zákona č. 448/2001 Sb.**

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

Čl. I

Ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavních zákonů č. 347/1997 Sb., č. 300/2000 Sb., č. 395/2001 Sb. a č. 448/2001 Sb. se mění takto:

1. V čl. 54 odstavec 2 zní:

„(2) Prezidenta republiky volí v přímých volbách lid.“.

2. Čl. 56 zní:

„Čl. 56

- (1) Volba prezidenta republiky se koná tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.
- (2) Právo volit má každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let.
- (3) Volbu prezidenta republiky vyhláší předseda Poslanecké sněmovny tak, aby se první kolo voleb uskutečnilo v posledních třiceti dnech volebního období úřadujícího prezidenta republiky. Uvolní-li se úřad prezidenta republiky, vyhlásí předseda Poslanecké sněmovny volbu prezidenta republiky do sedmi dnů tak, aby se první kolo voleb uskutečnilo nejpozději do 60 dnů ode dne vyhlášení volby prezidenta republiky.“.

3. Čl. 58 zní:

„Čl. 58

- (1) Navrhovat kandidáta je oprávněno nejméně deset poslanců nebo deset senátorů nebo občan České republiky, který dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 10 000 občany České republiky, kteří dosáhli věku 18 let.
- (2) Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů.
- (3) Nezáká-li žádný z kandidátů nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů, koná se sedmý den po ukončení hlasování v prvním kole druhé kolo.
- (4) Do druhého kola postupují pouze dva kandidáti, kteří se v konečném pořadí umístili na prvních dvou místech. V případě rovnosti hlasů postupují všichni takoví kandidáti.
- (5) Zvolen je ten kandidát, který získá ve druhém kole více odevzdaných platných hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhodne los.
- (6) Další podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb prezidenta republiky a rozsah soudního přezkumu stanoví zákon. K přijetí tohoto zákona je třeba, aby byl schválen Poslaneckou sněmovnou a Senátem.“.

Čl. II.

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část:

V současné době je dle Ústavy České republiky prezident volen nepřímo, a to Parlamentem České republiky na společné schůzi obou komor. Navrhovat kandidáta je oprávněno nejméně deset poslanců nebo deset senátorů.

Prezidentem republiky je zvolen kandidát, který v prvním kole získal nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců i nadpoloviční většinu hlasů všech senátorů. Nezáká-li žádný z kandidátů nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců a všech senátorů v prvním kole, koná se do čtrnácti dnů druhé kolo volby.

Do druhého kola postupuje kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Poslanecké sněmovně, a kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Senátu. Je-li více kandidátů, kteří získali stejný nejvyšší počet hlasů v Poslanecké sněmovně, nebo více kandidátů, kteří získali stejný nejvyšší počet hlasů v Senátu, sečtou se hlasy odevzdané pro ně v obou komorách. Do druhého kola postupuje kandidát, který takto získal nejvyšší počet hlasů. Zvolen je kandidát, který získal nadpoloviční většinu hlasů přítomných poslanců i nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů.

Nebyl-li prezident republiky zvolen ani ve druhém kole, koná se do čtrnácti dnů třetí kolo volby, v němž je zvolen ten z kandidátů z druhého kola, který získal nadpoloviční většinu hlasů přítomných poslanců a senátorů. Nebyl-li prezident republiky zvolen ani ve třetím kole, konají se nové volby.

Předložený návrh změny ústavy si klade za cíl zavést volbu prezidenta přímo občany České republiky. Pro zavedení přímé volby prezidenta existuje celá řada důvodů.

Dle současné úpravy prezident svůj mandát neodvozuje přímo od občanů, ale od Parlamentu. Cílem navržené úpravy je naopak přiblížit prezidenta občanům právě možností jeho přímého zvolení. Prezident by takto získal jiný silný druh legitimacy a stal by se více nezávislým na stranických dohodách. I když je možná účast nezávislých kandidátů, hlavní kandidáti zřejmě budou navrhováni politickými stranami. Přesto po svém zvolení občany bude prezident více samostatný a měl by být i nadstranickou hlavou státu reprezentující všechny občany.

Stávající platná Ústava ČR byla konstruována způsobem, který zaručuje prostřednictvím tří kol, s eventuální možností konání nových voleb to, že prezident bude zvolen v každém případě. Motivací byla snaha, aby byla zajištěna kontinuita úřadu prezidenta. Negativním důsledkem toho je, že prezident nakonec může být zvolen pouhými 48 poslanci. Dokonce není nutný hlas ani jediného člena druhé komory našeho parlamentu. Dovedeno do krajních důsledků může při nedostatečném širším konsensu a současné obstrukci ze strany poslanců a senátorů dojít k tomu, že prezident je zvolen výraznou menšinou. Takto zvolený prezident se může opírat pouze o velmi omezenou legitimitu svého úřadu.

Z hlediska určité komparace je třeba uvést, že v celoevropském součtu je v současné době v polovině zemí volen prezident přímo občany, ve čtvrtině nepřímo a čtvrtina zemí jsou konstituční monarchie.

V západoevropských zemích je prezident volen občany např. v Rakousku, Francii, Irsku, Portugalsku, Islandu, Finsku. Ve středovýchodní Evropě po změnách na počátku 90. let došlo k zavedení přímé volby v naprosté většině států, např. Slovensku, Polsku, Litvě, Slovinsku, Chorvatsku, Ukrajině, Rusku, Bělorusku, Rumunsku, Bulharsku, Svazové republice Jugoslávie, Moldavsku, Makedonii i ve všech třech zakavkazských republikách.

Argumentem pro zavedení přímé volby prezidenta je také to, že si takovou volbu hlavy státu přeje dlouhodobě většina obyvatel České republiky, což potvrzují průzkumy veřejného mínění. Navrhovatelé mají za to, že je třeba k jakýmkoli změnám ústavy přistupovat obezřetně a po důkladné diskusi, nicméně právě zavedení přímé volby prezidenta je v souladu s dlouhodobým přáním občanů a Parlament by měl toto přání občanů reflektovat.

Zavedení přímé volby prezidenta přitom není popřením parlamentního systému, ale naopak jeho vhodným doplněním. Prezident volený přímo, a tudíž nezávislý na Parlamentu, náš ústavní systém posílí, protože rozšíří možnost občanů rozhodovat přímo o konkrétních věcech veřejného zájmu a posílí jejich důvěru ve stát.

Předkládaný návrh se nedotýká pravomocí prezidenta republiky, nedochází k jejich posilování. Samozřejmě je možné diskutovat i o změnách pravomocí a kompetencí prezidenta republiky, ale jejich změna není nutnou podmínkou zavedení přímé volby prezidenta. To dokládají i příklady přímo volených prezidentů v okolních zemích, např. na Slovensku, Rakousku nebo Polsku, kde má prezident srovnatelné pravomoci jako prezident podle Ústavy ČR.

Předložený návrh na zavedení přímé volby prezidenta vychází z návrhů, které již byly v uplynulém roce projednávány v Parlamentu ČR. V předloženém návrhu jsou zohledněny některé připomínky, které byly vzneseny v průběhu dřívějších projednávání.

Navrhovaná úprava je v souladu se zásadami ústavního pořádku České republiky a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky. Navrhovaná úprava není v rozporu s předpisy Evropské unie, protože ty neupravují způsob volby prezidenta.

Finanční náklady spojené s uspořádáním jednoho kola přímé volby prezidenta lze odhadovat přibližně ve stejné výši jako při volbách do Poslanecké sněmovny, v případě konání i druhého kola jsou náklady samozřejmě přibližně dvojnásobné.

Zvláštní část:

K bodu 1

Tímto ustanovením se zavádí přímá volba prezidenta republiky.

K bodu 2

Tento bod navazuje na bod 1 a zakotvuje princip přímosti, rovnosti a všeobecnosti volebního práva formou tajného hlasování při přímé volbě prezidenta. Aktivní volební právo je dáno každému občanu České republiky, který má právo volit do Poslanecké sněmovny. Podle čl. 18 odst. 3 je hranice aktivního volebního práva 18 let. Tato věková hranice je stejná i při volbách komunálních. První kolo voleb prezidenta se má uskutečnit v posledních třiceti dnech volebního období úřadujícího prezidenta. Taktéž se stanovuje postup pro případ uvolnění úřadu prezidenta. Samotné vyhlášení voleb se svěřuje do rukou předsedy Poslanecké sněmovny, do jehož rukou skládá prezident slib a kterému přísluší výkon vymezených funkcí prezidenta republiky, uvolní-li se úřad prezidenta nebo nemůže-li prezident svůj úřad vykonávat podle čl. 66 Ústavy.

K bodu 3

V tomto článku jsou upravena rámcově pravidla přímé volby. Právo navrhnout kandidáty má i nadále nejméně deset senátorů nebo deset poslanců, ale vedle toho se zavádí právo občanů, kteří dosáhli věku 18 let, navrhnout kandidáta na prezidenta, je-li tento návrh podpořen peticí podepsanou 10 tisíci občany.

V prvním kole voleb je zvolen kandidát, který získá nadpoloviční většinu hlasů. Není-li takto prezident zvolen, koná se sedmý den kolo druhé, do kterého postupují dva nejúspěšnější kandidáti z kola prvního. V případě, že by kandidáti získali stejný počet hlasů, postupují všichni takoví kandidáti. Ve druhém kole je zvolen kandidát, který získá více hlasů.

Předpokládá se přijetí zvláštního zákona o volbě prezidenta republiky, kde by se stanovila konkrétnější volební pravidla, jako např. přihlášky kandidátů k registraci, volební orgány, hlasovací lístky, soudní přezkum voleb atd. K přijetí tohoto zákona by byl zapotřebí souhlas obou komor Parlamentu.

K čl. II.

Navrhovaná účinnost je stanovena tak, že by měl ústavní zákon nabýt účinnosti dnem vyhlášení.

V Praze dne 10.1.2003

Hana Marvanová v.r.
Karel Kühnl v.r.
Svatopluk Karásek v.r.

František Pelc v.r.
Táňa Fischerová v.r.
Pavel Svoboda v.r.

Platné znění

ústavního zákona
č. 1/1993 Sb.,
Ústava České republiky, ve znění ústavních zákonů č. 347/1997 Sb., č. 300/2000 Sb.,
č. 395/2001 Sb. a č. 448/2001 Sb.
s vyznačením změn
(výňatky)

Prezident republiky

Čl. 54

- (1) Prezident republiky je hlavou státu.
- ~~(2) Prezidenta republiky volí Parlament na společné schůzi obou komor.~~
- (2) Prezidenta republiky volí v přímých volbách lid.**
- (3) Prezident republiky není z výkonu své funkce odpovědný.

Čl. 55

Prezident republiky se ujímá úřadu složením slibu. Volební období prezidenta republiky trvá pět let a začíná dnem složení slibu.

Čl. 56

~~Volba se koná v posledních třiceti dnech volebního období úřadujícího prezidenta republiky. Uvolní-li se úřad prezidenta republiky, koná se volba do třiceti dnů.~~

- (1) Volba prezidenta republiky se koná tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.**
- (2) Právo volit má každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let.**
- (3) Volbu prezidenta republiky vyhláší předseda Poslanecké sněmovny tak, aby se první kolo voleb uskutečnilo v posledních třiceti dnech volebního období úřadujícího prezidenta republiky. Uvolní-li se úřad prezidenta republiky, vyhlásí předseda Poslanecké sněmovny volbu prezidenta republiky do sedmi dnů tak, aby se první kolo voleb uskutečnilo nejpozději do 60 dnů ode dne vyhlášení volby prezidenta republiky.**

Čl. 57

- (1) Prezidentem republiky může být zvolen občan, který je volitelný do Senátu.
- (2) Nikdo nemůže být zvolen více než dvakrát za sebou.

Čl. 58

- ~~(1) Navrhovat kandidáta je oprávněno nejméně deset poslanců nebo deset senátorů.~~
 - ~~(2) Prezidentem republiky je zvolen kandidát, který získal nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců i nadpoloviční většinu hlasů všech senátorů.~~
 - ~~(3) Nezíská-li žádný z kandidátů nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců a všech senátorů, koná se do čtrnácti dnů druhé kolo volby.~~
 - ~~(4) Do druhého kola postupuje kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Poslanecké sněmovně a kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Senátu.~~
 - ~~(5) Je-li více kandidátů, kteří získali stejný nejvyšší počet hlasů v Poslanecké sněmovně, nebo více kandidátů, kteří získali stejný nejvyšší počet hlasů v Senátu, sečtou se hlasy odevzdané pro ně v obou komorách. Do druhého kola postupuje kandidát, který takto získal nejvyšší počet hlasů.~~
 - ~~(6) Zvolen je kandidát, který získal nadpoloviční většinu hlasů přítomných poslanců i nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů.~~
- (1) Navrhovat kandidáta je oprávněno nejméně deset poslanců nebo deset senátorů nebo občan České republiky, který dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 10 000 občany České republiky, kteří dosáhli věku 18 let.**
 - (2) Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů.**
 - (3) Nezíská-li žádný z kandidátů nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů, koná se sedmý den po ukončení hlasování v prvním kole druhé kolo.**
 - (4) Do druhého kola postupují pouze dva kandidáti, kteří se v konečném pořadí umístili na prvních dvou místech. V případě rovnosti hlasů postupují všichni takoví kandidáti.**
 - (5) Zvolen je ten kandidát, který získá ve druhém kole více odevzdaných platných hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhodne los.**
 - (6) Další podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb prezidenta republiky a rozsah soudního přezkumu stanoví zákon. K přijetí tohoto zákona je třeba, aby byl schválen Poslaneckou sněmovnou a Senátem.**

Příloha k návrhu ústavního zákona kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb., ústavního zákona č. 395/2001 Sb. a ústavního zákona č. 448/2001 Sb.:

Věcný záměr

zákona o volbě prezidenta České republiky

Úvod

V souvislosti s přijetím novely Ústavy o přímé volbě prezidenta republiky je nezbytné též přijmout zákon, který by měl upravovat přímou volbu prezidenta. Vychází se z principu legislativní úspornosti při maximálním využití stávajícího zákona o volbách do Parlamentu.

Navrhovatelé ústavního zákona, kterým se zavádí přímá volba prezidenta, přikládají věcný záměr zákona o volbě prezidenta republiky. Vzhledem k organizačně-technickým specifikům této normy se předpokládá, že paragrafové znění zpracují na základě tohoto věcného záměru příslušné resorty, zejména Ministerstvo vnitra.

Teze věcného záměru

- Pro volbu prezidenta se přiměřeně použijí ustanovení zákona o volbách do Parlamentu České republiky, platná pro volbu do Poslanecké sněmovny a Senátu, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- Na volbu prezidenta mimo území České republiky se přiměřeně použijí ustanovení zákona o volbách do Poslanecké sněmovny.
- Volby prezidenta probíhají ve dvou dnech, kterými jsou pátek a sobota, tak jako je tomu u voleb do Parlamentu.
- Volbu prezidenta vyhláší předseda Poslanecké sněmovny tak, aby se první kolo volby uskutečnilo v posledních 30ti dnech volebního období úřadujícího prezidenta. Uvolní-li se úřad prezidenta před uplynutím volebního období, předseda Poslanecké sněmovny vyhlásí volbu prezidenta do sedmi dní tak, aby se první kolo volby uskutečnilo nejpozději do 60 dnů ode dne vyhlášení volby prezidenta.
- Rozhodnutí o vyhlášení volby prezidenta se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení volby prezidenta se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení volby prezidenta uveřejněno.
- Volební orgány jsou obdobné jako pro volby do Poslanecké sněmovny, s těmito odlišnostmi:

- Státní volební komise je stálým orgánem pro volbu prezidenta.
 - Předsedou Státní volební komise je ministr vnitra. Místopředsedy Státní volební komise jsou předseda Českého statistického úřadu a ministr spravedlnosti. Další složení SVK je obdobné jako při volbách do Poslanecké sněmovny.
 - Mezi jednáními Státní volební komise její předseda činí opatření v neodkladných záležitostech a ukládá úkoly k jejich zajištění.
- Příhláška k registraci obsahuje jméno a příjmení kandidáta, věk, jeho povolání, obec, kde je přihlášen k trvalému pobytu, příslušnost kandidáta k politické straně nebo politickému hnutí, nebo údaj, že kandidát je bez politické příslušnosti, podpis navrhovatele, jméno a příjmení a adresa pro doručení písemností kandidátovi a navrhovateli, nejde-li o návrh nejméně deseti poslanců nebo deseti senátorů, petice spolu s petičními archy obsahujícími podpisy nejméně 10 000 občanů oprávněných ke dni voleb k volbě prezidenta, s uvedením jejich jména, příjmení, adresy, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu; chybí-li na petici některý z uvedených údajů nebo je uveden neúplně nebo nepodepsal-li se volič, podpis se nezapočítává; v záhlaví petice se uvede jméno a příjmení kandidáta, jeho trvalé bydliště a rok konání voleb. Státní volební komise ověří správnost a úplnost petice.
 - K přihlášce k registraci kandidát připojí doklad o státním občanství, vlastnoručně podepsané prohlášení, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky ke dni voleb pominou, že je členem určité politické strany nebo politického hnutí, nebo skutečnost, že je bez politické příslušnosti; na prohlášení kandidát dále uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, a rodné číslo.
 - Navrhovatelem nemůže být osoba mladší 18 let, osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo kandidát.
 - Pokud je navrhovatelem skupina poslanců nebo skupina senátorů, přihláška obsahuje podpisy všech. Zároveň se uvede v přihlášce ten z nich, který za navrhovatele jedná.
 - Státní volební komise přezkoumá ve lhůtách obdobných jako při volbách do Poslanecké sněmovny podané přihlášky k registraci; zohlední se i případ, kdy se uvolní úřad prezidenta před uplynutím volebního období anebo kdy prezident není zvolen a koná se opakovaná volba. Nemá-li přihláška k registraci všechny náležitosti nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve Státní volební komise kandidáta a navrhovatele, aby závady odstranili. Pokud kandidát nebo navrhovatel ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne Státní volební komise o odmítnutí přihlášky k registraci. Stejně postupuje, pokud kandidát nespĺňuje podmínky volitelnosti.
 - Státní volební komise vyhotoví rozhodnutí o registraci a o odmítnutí přihlášky k registraci a zašle je tomu, kdo je proti rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu.
 - Rozhodnutí o registraci nebo o odmítnutí přihlášky k registraci musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace.

- Státní volební komise určí losem číslo, kterým budou označeny hlasovací lístky kandidátů pro volbu prezidenta.
- Státní volební komise provede registraci kandidáta ve stanovené lhůtě přede dnem voleb. Proti tomuto zaregistrování nelze podat opravný prostředek.
- Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.
- Každý zaregistrovaný kandidát je uveden na samostatném hlasovacím lístku označeném vylosovaným číslem kandidáta.
- Výsledky voleb se zjišťují pro celé území ČR na základě zápisů o výsledcích voleb v okrskových komisích a komisích při pověřených obecních úřadech.
- Státní volební komise přezkoumá zápisy o výsledku volby a na jejich základě zjišťuje výsledek volby prezidenta.
- Státní volební komise vyhotoví ve třech stejnopisech protokol o výsledku hlasování, který podepíše předseda, místopředsedové a ostatní členové Státní volební komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se uvedou do protokolu. V protokolu Státní volební komise uvede tyto údaje:
 - celkový počet okrsků a počet okrskových komisí a komisí při pověřených obecních úřadech, které odevzdaly protokol o výsledku hlasování,
 - celkový počet oprávněných občanů zapsaných v seznamech voličů,
 - celkový počet oprávněných občanů, kterým se vydaly hlasovací lístky,
 - celkový počet odevzdaných hlasovacích lístků,
 - celkový počet odevzdaných platných hlasovacích lístků a celkový počet odevzdaných neplatných hlasovacích lístků,
 - pořadí kandidátů podle počtu získaných platných hlasů.
- V protokolu Státní volební komise dále uvede stručný obsah stížností, které jí byly podány, a usnesení, které k nim přijala, jakož i případy porušení právních předpisů při přípravě a provádění volby prezidenta. Předseda Státní volební komise předá po jednom stejnopise protokolu Poslanecké sněmovně, Senátu Parlamentu České republiky a vládě České republiky. Dokumentaci o činnosti Státní volební komise odevzdá její předseda do úschovy Ministerstvu vnitra České republiky.
- Bez zbytečného odkladu po odevzdání protokolu a marném uplynutí lhůty k podání stížnosti k soudu anebo po nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího soudu, Státní volební komise výsledky volby prezidenta vyhlásí ve Sbírce zákonů.
- Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů. V případě, že žádný z kandidátů nezíská počet hlasů potřebný ke zvolení, zajistí ministerstvo vnitra, aby se druhé kolo voleb konalo sedmý den po ukončení hlasování v prvním kole.
- Ve druhém kole kandidují pouze dva kandidáti, kteří se v prvním kole v konečném pořadí umístili na prvních dvou místech. V případě rovnosti hlasů postupují všichni takoví kandidáti.

- V případě, že před druhým kolem voleb se kandidát své kandidatury vzdá, pozbude práva volit, zemře nebo jeho kandidatura je odvolána, konají se opakované volby.
- Hlasovací lístky zašle ministerstvo vnitra prostřednictvím pověřených obecních úřadů starostům, kteří zajistí, aby hlasovací lístky byly doručeny před zahájením hlasování okrskovým volebním komisím. Volič obdrží hlasovací lístky ve volební místnosti v den voleb.
- Zvolen je ten kandidát, který získá ve druhém kole více odevzdaných platných hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhodne los.
- Soudní přezkum je obdobný jako u voleb do Poslanecké sněmovny.
- Oprávněný občan může do tří dnů ode dne konání voleb prezidenta podat stížnost proti neústavnímu nebo nezákonnému postupu při přípravě nebo průběhu volby. K řízení je příslušný Nejvyšší soud obdobně jako u voleb do Poslanecké sněmovny.
- Oprávněný občan, kterému příslušný orgán státní správy nevyhověl ve věci doplnění nebo opravy v seznamu voličů, se může obrátit na soud.
- Koná-li se volba prezidenta v týž den s volbami do Poslanecké sněmovny, Senátu Parlamentu České republiky anebo s volbami do zastupitelstev v obcích nebo v krajích, plní komise zřízené podle tohoto zákona i úkoly komisí pro tyto další volby. Činnost volebních komisí při konání voleb v takovém případě je ukončena až po vydání pokynů k ukončení nadřízenými volebními orgány ustavenými pro tyto druhy voleb.
- Konají-li se opakované volby, není třeba pro podání přihlášky k registraci téhož kandidáta přiložit novou petici.
- V souvislosti s přijetím novely Ústavy o přímé volbě prezidenta republiky je nezbytné též novelizovat některé související zákony, zejména jednací řády komor Parlamentu v pasážích, upravujících volbu prezidenta republiky.